رنج‌های مردم غزه در سایه اشغال

مترجم: بتول طباطبایی

◆ اشاره

در واپسین روزهای باقیمانده از سال ۲۰۰۸ میلادی، رژیم صهیونیستی پس از ۲ سال ناکامی در مهار و سرکوب جنبش مقاومت اسلامی و دولت آن در نوار غزه، اقدام به تهاجمی وحشیانه به این منطقه نمود. هدف رژیم از این کار برچیدن دولت قانونی حماس بود؛ ولی پس از ۲۲ روز جنگ نابرابر در ۱۸ ژانویه ۲۰۰۹ آتش‌بسی یک‌طرفه اعلام کرد و با این کار، دومین شکست خود را در رویارویی با جبهه مقاومت (پس از جنگ ۳۳ روزه با حزب‌الله لبنان) پذیرفت.

این تهاجم انزجار جهانی را از عملکرد صهیونیسم برانگیخت و برای اولین بار خیزشی گسترده را در افکار عمومی جهان، علیه رژیم صهیونیستی به وجود آورد؛ از این رو، پیامدهای بسیار مثبتی برای جبهه مقاومت و مردم مظلوم فلسطین دربرداشت؛ ولی خساراتی به این منطقه کوچک وارد کرد که تا کنون نیز پس از ۶ ماه، پیامدهای سنگین و طاقت‌فرسای آن بر دوش جمعیت ۱/۵میلیون نفری مردم غزه سنگینی می‌کند و مهم‌تر اینکه جامعه جهانی همچنان شاهد ادامه محاصره غزه و تنگ‌تر شدن فضای حیات و

معیشت برای مردم آن منطقه است و معلوم نیست که سازمان‌های بین‌المللی و مجامع حقوق بشر، این ظلم آشکار را چگونه توجیه می‌کنند و برای سؤال به جا مانده در ذهن جهانیان چه پاسخی دارند.

دفتر نمایندگی حماس در تهران با ارائه گزارشی از جنایات جنگی رژیم صهیونیستی در غزه به ذکر آماری از خسارات برجای مانده پرداخته است، که سازمان‌های مذکور به هیچ عنوان نمی‌توانند به سادگی از مقابل آن گذر کنند خسارات برجای مانده عبارت‌اند از:

۱ ـ تعداد شهدا ۱۴۵۵ نفر؛ که ۴۰۴ نفر از آنها کودک و ۱۱۵ نفرشان زن می‌باشد.

۲ ـ تعداد مجروحان ۵۳۰۳ نفر؛ که از این تعداد ۱۸۱۵ نفر کودک و ۷۸۵ نفر زن می‌باشد.

۳ ـ شهادت ۱۶ نفر از اعضای تیم پزشکی و مجروح شدن ۲۵ نفر از آنها.

۴ ـ تخریب کامل ۴۰ بیمارستان و مرکز درمانی.

۵ ـ انهدام ۱۵ دستگاه آمبولانس.

۶ ـ تخریب ۳۵ باب مدرسه.

۷ ـ تخریب ۴ باب هنرستان فنی و حرفه‌ای.

۸ ـ وارد شدن خسارت به ۳ دانشگاه اسلامی، الازهر و الامه؛ معادل ۲۵میلیون دلار.

۹ ـ تخریب ۴۵ باب مسجد به صورت کامل و وارد شدن خسارت جزئی به ۵۵ مسجد.

۱۰ ـ خسارت به تأسیسات زیربنایی؛ بخش نیرو معادل ۱۰/۵میلیون دلار.

۱۱ ـ خسارت به تأسیسات زیربنایی؛ در بخش آب و فاضلاب معادل ۶میلیون دلار.

۱۲ ـ خسارت به تأسیسات زیربنایی؛ در بخش راه‌ها معادل ۳۷میلیون دلار.

۱۳ ـ وارد شدن خسارت به بندرگاه‌ها؛ معادل ۱۰۰میلیون دلار.

۱۴ ـ ۲۱۸میلیون دلار خسارت به بخش کشاورزی و تولید روستایی.

۱۵ ـ ۲۴۰میلیون دلار خسارت به بخش صنعت و معادن.

آمار مذکور به غیر از خساراتی است که به بخش محیط زیست، وزارتخانه‌ها، شهرداری‌ها، ورزشگاه‌ها، پارلمان فلسطین، مراکز خیریه و عام‌المنفعه، اوقاف، گردشگری و ... وارد شده است.

* * *

متن زیر، گزارشی است که مرکز «الزیتونه للدراسات و الاستشارات» در بیروت تهیه کرده است؛ در این گزارش مفصل و جامع، وضعیت مردم غزه در خلال اشغال و پیش از حمله همه جانبه رژیم صهیونیستی مورد بررسی قرار گرفته است؛ طبیعی است که با حمله مذکور این وضعیت، وخامتی دوچندان یافته

است؛ ولی به دلیل کمبود اطلاعات و دسته‌بندی آنها متن حاضر، بهترین متن تهیه شده است.

* * *

◆ مقدمه

پس از پیروزی حماس در دومین دوره از انتخابات مجلس قانونگذاری فلسطین (۲۰۰۶/۱/۲۵) و تشکیل دولت فلسطین، اسرائیل محاصره نوار غزه را شدیدتر کرد و توانست حمایت بین‌المللی را برای اجرای شروط زیر جلب نماید.

۱. اعتراف به موجودیت اسرائیل

۲. خلع سلاح جنبش مقاومت و محکوم کردن خشونت

۳. پذیرش موافقتنامه‌های امضا شده با اسرائیل

هدف رژیم صهیونیستی از قراردادن این شرایط، سرکوب حماس و مقاومت فلسطین بود. از این رو، نه تنها حماس بلکه تعداد زیادی از نیروهای مقاومت ملی و اسلامی فلسطین، این شرایط را رد کردند. علی‌رغم تشکیل دولت وحدت ملی فلسطین و اعلان حماس مبنی بر احترام به مفاد موافقتنامه‌هایی که بین سازمان آزادیبخش فلسطین و اسرائیل، منعقد شده بود، محاصره ادامه یافت؛ تا جایی که بیانیه وزرای خارجه کشورهای عربی در مورد رفع محاصره غزه نیز نتوانست کمکی به رفع محاصره کند.

پس از اینکه جنبش حماس در تاریخ ۲۰۰۷/۶/۱۵ کنترل نوار غزه را به دست گرفت، ارتش اسرائیل محاصره مرزهای دریایی، زمینی و هوایی غزه را شدیدتر کرد و ضمن اعلان اینکه غزه یک کشور دشمن است، گذرگاه‌های مرزی را مسدود و تردد افراد را در داخل و خارج آن شهر ممنوع کرد و از ورود کالا ـ مگر به اندازه‌ای که مردم را زنده نگه دارد ـ ممانعت به عمل آورد؛ همچنین تهدید کرد که از ورود سوخت به داخل نوار غزه، جلوگیری خواهد کرد.

با شروع سال ۲۰۰۸ میلادی و پس از طرح پروژه صلح در همایش آناپولیس (Annapolis) در ۲۰۰۷/۱۱/۲۷ رئیس جمهور امریکا از رام‌الله دیدن کرد؛ ولی پس از بازگشت بوش به امریکا، حمله‌های نظامی اسرائیل به غزه آغاز شد و تا اواسط ژانویه ۲۰۰۸ ادامه یافت. در این تهاجم‌ها ۶۰ نفر به شهادت رسیدند. بر اساس آماری که مرکز فلسطینی حقوق بشر در تاریخ ۲۰۰۸/۵/۱۵ منتشر کرد، آمار قربانیان حمله‌های اسرائیل از ابتدای سال مذکور ۳۲۶ نفر می‌باشد که ۵۶ نفر از آنان کودک بوده‌اند.[1]

پس از اینکه جنبش حماس در تاریخ ۲۰۰۷/۶/۱۵ کنترل نوار غزه را به دست گرفت، ارتش اسرائیل محاصره مرزهای دریایی، زمینی و هوایی غزه را شدیدتر کرد

در ۲۰۰۸/۱/۱۸ ایهود باراک (Ehud Barak)، وزیر دفاع اسرائیل، دستور بستن کلیه گذرگاه‌های منتهی به نوار غزه[2] را صادر کرد و در روز یکشنبه، ۲۰۰۸/۱/۲۰ ورود سوخت به نوار غزه ممنوع شد. به این ترتیب زندگی اقتصادی، اجتماعی، انسانی، بهداشتی و آموزشی مردم منطقه مختل و حلقه محاصره کامل‌تر شد. کلیه بخش‌های اقتصادی دچار آسیب جدی و به تبع آن اقتصاد فلسطین، متحمل خسارت شدیدی گردید. کمیته ملی مقابله با محاصره نوار غزه، جمع کل این خسارت‌ها را از اواسط ژوئن گذشته ۴۵ میلیون دلار[3] برآورد کرده است.

سازمان ملل، نیازهای حیاتی مردم غزه را ۹۰۰ کامیون در هفته، اعلام کرد که ۶۲۵ کامیون

1. موقع المرکز الفلسطینی حقوق الإنسان، غزه، ۲۰۰۸/۵/۱۵، انظر:
http://www.pchrgaza.org/files/pressR/arabic/2008/48-2008.html
2. جریده القبس، الکویت، 2008/1/19
3. جریده الأیام، فلسطین، 2007/12/31

کمک‌های غذایی و پزشکی و ۲۷۵ کامیون[1] سایر موارد را شامل می‌شود.

آقای عدنان ابوحسنه، سخنگوی آژانس کمک به پناهندگان سازمان ملل، اونروا (UNRWA) در تاریخ ۲۰۰۷/۱۱/۱۹ اذعان کرد که ادامه محاصره غزه، مشکلات اونروا را افزایش می‌دهد؛ چراکه بیش از ۷۰٪ مردم این منطقه را پناهندگان فلسطینی تشکیل می‌دهند و فعالیت‌های آژانس برای آنها بسیار ضروریست.[2]

گزارش حاضر در مورد میزان خسارت‌های ناشی از محاصره نوار غزه در بخش‌های اقتصادی، بهداشتی، اجتماعی و آموزشی این منطقه است.

الف ـ وضعیت اقتصادی

نیمه دوم ژوئن سال ۲۰۰۸ دومین سالگرد محاصره اسرائیلی ـ بین‌المللی غزه بود. از آنجا که نیروهای اشغالگر، باقیمانده تشکیلات اقتصادی نوار غزه را از بین برده بودند، اوضاع اقتصادی این منطقه بسیار وخیم بود. روزنامه انگلیسی گاردین در تاریخ ۲۰۰۷/۱۱/۲۷ نوشت: ۱/۲میلیون فلسطینی که در حدود ۸۵٪ جمعیت غزه را تشکیل می‌دهند، برای ادامه زندگی خود به کمک‌های بین‌المللی نیازمندند. در حدود هشتادهزار فرصت شغلی نیز در پنج ماه اول محاصره از بین رفته است[3] آژانس اونروا به مدت چهار روز، عملیات کمک رسانی به ۶۵۰هزار پناهنده را در نوار غزه متوقف ساخت؛ زیرا سوخت ماشین‌های حامل مواد غذایی به غزه به اتمام رسیده بود.[4] اسرائیل از بدو محاصره نوار غزه، سوخت‌رسانی به منطقه را به تدریج

---

1. جریده القدس، فلسطین، 2007/7/7

2. جریده البیان، الإمارات، 2007/11/20

3. Rory McCarthy, Sick are in the frontline as supplies and hope drain away for isolated Gazans, in the Guardian Newspaper, 27/11/2007, in: http://www.guardian.co.uk/israel/story/0,,2217567.00.html

4. موقع عرب 48، 2008/4/28، انظر:

http://www.arabs48.com/display.x?cid=68sid=78sid=53754

کاهش داد، که این امر، منجر به بسته شدن ۴۵۰ ایستگاه سوخت‌رسانی در سراسر غزه و توقف فعالیت حدود ۹۰٪ از ماشین‌های بخش خصوصی شده است؛ در نتیجه تنها ۱۵٪ از مواصلات عمومی فعال مانده است.[1]

بر اساس اظهارات جمعیت «مسلک مرکز للدفاع عن حریه الحرکه»، دولت اسرائیل احکام صادره از سوی دادگاه عالی کشورش را نقض کرده است؛ بدین‌سبب میزان سوخت ارسالی به نوار غزه به مراتب کمتر از مقدار تصویب شده در دادگاه بود.

جدول شماره (۱): میزان سوخت‌رسانی به نوار غزه در فاصله زمانی ۲۰۰۸/٤/٦ تا ۲۰۰۸/٥/۱۵[2]

نوع سوخت	میزان تقاضا برای پنج هفته * (لیتر)	مقداری که دیوان عالی اسرائیل برای پنج هفته تصویب کرد (لیتر)	میزان واقعی بنزین ارسالی در پنج هفته اخیر (لیتر)	درصد میزان سوخت عرضه شده به میزان تقاضا
بنزین	۲،۰۰۰،۰۰۰	۳۷۷،۰۰۰	۱۵۱،۰۰۰	٪۸
سولار	۷،۰۰۰،۰۰۰	۴،۰۰۰،۰۰۰	۱،۰۰۰،۰۰۰	٪۱۵
سولار صنعتی	۱۷،۵۰۰،۰۰۰	۱۱،۰۰۰،۰۰۰	۷،۶۳۶،۰۰۰	٪۴۳

*** میزان تقاضای سولار و بنزین بر اساس میزان تقاضا در اکتبر سال ۲۰۰۷ و قبل از شروع محاصره است. میزان تقاضای سولار صنعتی برای راه‌اندازی ایستگاه تولید نیرو می‌باشد.**

اقتصاد نوار غزه از بخش‌های ذیل تشکیل شده که با ادامه محاصره دچار مشکلات عدیده‌ای گردیده است:

---

1. المرکز الفلسطینی لحقوق الإنسان، 2008/5/13، انظر:
http://www.pchrgaza.org/files/campaigns/arabic/gaza_clouse/narratives9.html

2. موقع جمعیه «مسلک مرکز للدفاع عن حربه الحرکه»، انظر:
http://www.pchrgaza.org/files/PressR/Arabic/2008/Court%20petition%20Against%20fuel%20cuts%2013.5.08.pdf

۱. بخش خصوصی:

بر اساس گزارش‌های دفتر هماهنگی امور بشر سازمان ملل در سرزمین‌های اشغالی، بخش خصوصی که ۵۳٪ از فرصت‌های شغلی را تأمین می‌کرد، به خاطر محاصره، کمبود مواد اولیه و فرصت‌های تجاری، بیشترین ضرر را متحمل شد. در نتیجه از مجموع ۱۱۰هزار کارگر فعال در این بخش، ۷۵هزار نفر به طور موقت، بیکار شدند و اغلب دادوستدهای بخش خصوصی تعطیل گردید.[1]

در تاریخ ۲۰۰۸/۳/۹ کمیته ملی مقابله با محاصره در ضمن گزارشی اشاره کرد که قدرت تولید بخش خصوصی از زمان محاصره غزه در اواسط ژوئن ۲۰۰۷ به ۱۱٪ کاهش یافته است.

با شروع سال ۲۰۰۸ میلادی و پس از طرح پروژه صلح در همایش آناپولیس (Annapolis)، در ۲۰۰۷/۱۱/۲۷ رئیس جمهور امریکا از رام‌الله دیدن کرد؛ ولی پس از بازگشت بوش به امریکا، حمله‌های نظامی اسرائیل به غزه آغاز شد و تا اواسط ژانویه ۲۰۰۸ ادامه یافت.

آمارهای اولیه نشان می‌دهد که ـ در پی محاصره و سپس، حمله اسرائیل به نوار غزه ـ بیش از ۴۳٪ از مؤسسات اقتصادی بخش خصوصی، فعالیت‌های تجاری خود را متوقف کرده‌اند و بیش از ۵۵٪ از مؤسسات اقتصادی، ۷۵٪ از فعالیت‌های تجاری خود را کاهش داده‌اند.[2] جمال

1. مکتب الأمم المتحده لتنسیق الشؤون الإنسانیه، الإغلاق المفروض علی قطاع غزه:
الآثار الاقتصادیه و الإنسانیه، القدس، کانون الأول/ دیسمبر 2007، انظر:
http://www.ochaopt.orgdocuments/Gaza_Special_Focus_December_2007_ArAbic.pdf
و ماهر الطباع: تقریر قطاع غزه علی حاقه الانهیار التام آذار/مارس2008، وصلت نسخه منه لمرکز الزیتونه بتاریخ 2007/3/26

2. موقع اللمجنه الشعبیه لمواجهه الحصار، انظر:
http://www.freegaza.ps/index.php?scid=100&id=554extra=news&type=55

الخضری، رئیس کمیته ملی مقابله با محاصره در این مورد بیان می‌کند که: تجار غزه در شش ماهه اول محاصره به دلیل منع ورود کالاهای خود، یکصد میلیون دلار متضرر شدند. از سوی دیگر اسرائیل نیز کد گمرکی غزه را لغو کرد؛ بدین معنا که تجار غزه نمی‌توانند کالایی را وارد یا صادر کنند.[1]

مهندس علی ابوشهلا، یکی از بازرگانان غزه، تأکید می‌کند که اعمال محاصره وحذف کد تجاری غزه، بخش خصوصی را به کلی فلج کرده است و باعث بسته شدن ۴هزار کارخانه و مؤسسه تجاری و بیکاری ۱۵۰هزار کارگر شده است.[2]

۲. بخش صنعتی:

اتحادیه صنعت فلسطین، میزان ضررهای مادی این بخش را از اواسط ژوئن ۲۰۰۷ ماهیانه در حدود ۱۵میلیون دلار برآورد کرده است؛ به عبارت دیگر، جمع کل مبلغ تا پایان سال ۲۰۰۷ میلادی ۹۷/۵ میلیون دلار[3] می‌باشد؛ در حالی که بر اساس اطلاعیه‌های بخش‌های مختلف اقتصادی، میزان زیان‌های مادی این بخش در ۲۰۰۸/۳/۹ بیش از ۲۰۰میلیون دلار[4] برآورد شده است. قسمت اعظمی از بخش صنعتی غزه به واردات مواد خام بستگی دارد؛

بر اساس آماری که مرکز فلسطینی حقوق بشر در تاریخ ۲۰۰۸/۵/۱۵ منتشر کرد، آمار قربانیان حمله‌های اسرائیل از ابتدای سال مذکور ۳۲۶ نفر می‌باشد که ۵۶ نفر از آنان کودک بوده‌اند.

1. جریده الشرق الأوسط: لندن،2007/11/23
2. جریده عکاظ، السعودیه، 2008/4/8
3. جریده الشرق، الدوحه، 2008/1/2
4. اللجنه الشعبیه لمواجهه الحصار، انظر:
http://www.freegaza.ps/index.php?scid=100&id=554extra=news&type=55

که به دلیل محاصره و بستن راه‌ها و گذرگاه‌های منتهی به منطقه، صادرات محصولات صنعتی متوقف شده و در نتیجه، قسمت اعظم تأسیسات صنعتی تعطیل شده است. در واقع درصد واحدهای صنعتی زیان دیده، بیش از میزان اعلام شده توسط علاء الاعرج، مشاور نخست در امور غزه می‌باشد و ۹۶٪ از ۳۹۰۰ واحد صنعتی[1] فعال در منطقه به دلیل ممنوعیت ورود مواد خام، تعطیل اعلام شده است؛ این در حالی است که بر اساس گزارش‌های آماری فعالان اروپایی برای رفع حصار غزه در ۲۰۰۸/۲/۲۱، فعالیت ۴هزار واحد صنعتی به دلیل ممنوعیت ورود مواد خام[2] به نوار غزه، به طور کلی متوقف شده است.

در تاریخ ۲۰۰۸/۳/۱۸ کمیته ملی مقابله با محاصره، مقبره نمادین صدها کارخانه‌ای را که بر اثر محاصره تحمیلی نوار غزه، بیش از نه ماه[3] تعطیل شده بود، افتتاح کرد.

گزارش دیگری که مرکز اطلاعات ملی فلسطین منتشر کرد، حاکی از تعطیلی ۳۵۰۰ واحد صنعتی و حرفه‌ای، ۶۰۰ واحد خیاطی، ۹۵٪ از کارگاه‌های مهندسی و ۸۰٪ از کارگاه‌های تولید مبلمان می‌باشد؛ همچنین توقف کلیه پروژه‌های ساختمان‌سازی و پروژه‌های آژانس اونروا[4] نیز شامل این امر می‌شود.

به گفته جمال الخضری، رئیس کمیته ملی مقابله با محاصره غزه، تعطیلی تأسیسات صنعتی و تجاری باعث افزایش ۶۵هزار نفر نیروی بیکار می‌شود.[5] و بر اساس گزارش‌های آماری مؤسسات غیردولتی، ۱۴۰هزار نفر به نیروهای بیکار نوار غزه اضافه شده است؛ درحالی که بر

---

1. وکاله قدس برس إنترناشونال، 2007/11/30؛ و اللجنه الشعبیه لمواجهه الحصار، انظر:
http://www.freegaza.ps/index.php?scid=100&id=554extra=news&type=55
2. موقع الحمله الأوروبیه لرفع الحصار عن غزه، انظر:
http://www.freedomforpalestine.org/cgi-bin/index-pl/reports=1203552042
3. الشرق الأوسط، 2008/3/21
4. قدس برس، 2008/1/3
5. الشرق الأوسط، 2007/11/23

اساس گزارش‌ها، در حال حاضر تعداد افراد فعال در بخش صنعتی، حدود ۱۵۰۰ نفر می‌باشد.[1]

از سوی دیگر علی الحایک، رئیس جمعیت بازرگانان فلسطین، اشاره می‌کند که ۸۰ نفر از صاحبان مشاغل به کشورهای عربی مهاجرت کرده‌اند و فعالیت صنعتی[2] خود را به طور انفرادی و یا از طریق مشارکت با دیگر مؤسسات اقتصادی و تجاری، ادامه می‌دهند.

۳ ـ بخش کشاورزی:

فعالیت‌های کشاورزی غزه از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، چرا که از نظر ارزش افزوده و جذب نیروی کار درصد قابل توجهی از اقتصاد محلی آنجا را تشکیل می‌دهد.

آمارهای اولیه نشان می‌دهد که ـ در پی محاصره و سپس، حمله اسرائیل به نوار غزه ـ بیش از ۴۳٪ از مؤسسات اقتصادی بخش خصوصی، فعالیت‌های تجاری خود را متوقف کرده‌اند و بیش از ۵۵٪ از مؤسسات اقتصادی، ۷۵٪ از فعالیت‌های تجاری خود را کاهش داده‌اند.

بسته شدن گذرگاه‌ها به طور مستقیم بر بخش کشاورزی تأثیر گذاشته است؛ زیرا واردات مواد اولیه مانند دارو، کود، قرص و نایلون مربوط به گرمایش محصولات کشاورزی را محدود کرده و صادرات محصولات کشاورزی را نیز متوقف نموده است.

بر اساس گزارش دفتر هماهنگی امور بشری سازمان ملل، علاوه بر موارد فوق‌الذکر، نوار غزه دارای ۷۰هزار جریب زمین کشاورزی است که قابلیت تولید سالانه ۲۸۰ الی ۳۰۰هزار تن محصولات کشاورزی را دارد و یک سوم از این محصولات، مناسب صادرات است.

1. الشرق الأوسط، 2008/3/21
2. جریده فلسطین، غزه، 2008/4/29

بخش کشاورزی فرصت شغلی موقت و دائمی برای بیش از ۴۰هزار شهروند (۱۲/۷٪ نیروی کار) فراهم می‌آورد و مواد غذایی و معیشتی لازم برای یک‌چهارم از جمعیت غزه را تأمین می‌کند.[1]

قسمت اعظمی از بخش صنعتی غزه به واردات مواد خام بستگی دارد؛ که به دلیل محاصره و بستن راه‌ها و گذرگاه‌های منتهی به منطقه، صادرات محصولات صنعتی متوقف شده و در نتیجه، قسمت اعظم تأسیسات صنعتی تعطیل شده است.

بر اساس گزارش ماهر تیسیر الطباع، مدیر کل روابط عمومی اتاق بازرگانی فلسطین، در صورت ادامه محاصره ۸۰ درصد از محصولات کشاورزی به دلیل منع ورود داروهای کشاورزی، کود و سایر ملزومات کشاورزی[2] در معرض نابودی قرار می‌گیرد و به دنبال آن، ضررهای جبران‌ناپذیری به صادرات محصولات کشاورزی وارد می‌شود.

کمیته ملی مقابله با محاصره، همچنین گزارش داد که از نیمه ژوئن ۲۰۰۷ تا آخر فوریه ۲۰۰۸ میزان خسارت‌های وارد بر بخش کشاورزی ۸۵میلیون دلار برآورد شده است و بر اساس اظهارات وزارت کشاورزی در صورتی که کشاورزان محصولات خود را صادر نکنند روزانه ۱۵۰هزار دلار[3] متضرر خواهند شد. این رقم برای مدت یک‌سال۵۴میلیون دلار محاسبه شده است.

1. مکتب الأمم المتحده لتنسیق الشؤون الإنسانیه، الإغلاق المفروض علی قطاع غزه

2. ماهر الطباع، تقریر اقتصادی شامل حول خسائر الاقتصاد الفلسطینی فی محافظات غزه نتیجه إغلاق المعایر خلال الفتره من 2007/6/15 حتی 2007/11/10، تشرین الثانی/ نوفمبر 2007، وصلت نسخه منه لمرکز الزیتونه بتاریخ 2007/11/14، و نشریه وکاله سما الإخباریه فی 2007/11/11، انظر:

http://www.samanews.com/index.php?id=details&sid-29881

3. الجنه الشعبیه لمواجهه الحصار، انظر:

http://www.freegaza.ps/index.php?scid=100&id=554&extra=news&type=55

خسارت وارد بر مزارع توت، ۱۱میلیون و ۲۵۰هزار دلار از مجموع ۴۵۰ مزرعه و خسارت وارد بر مزارع گل، ۵میلیون دلار از مجموع ۶۰ مزرعه برآورد شده است.[۱]

محدودیت ارسال سوخت به نوار غزه باعث بیکاری ۹۰ درصد از ماهیگیران شده است؛ چراکه ۴۰هزار نفر از شهروندان این ناحیه، زندگی خود را از این طریق تأمین می‌کنند.[۲]

۴ ـ بخش تجاری:

رکود تجارت داخلی وخارجی و ورشکستگی بخش سرمایه‌گذاری از مهم‌ترین پیامدهای محاصره نوار غزه است. بر اساس گزارشی که ماهر الطباع در نوامبر ۲۰۰۷ ارائه داد، از اواسط ژوئن ۲۰۰۷، میزان خسارتی که تجار واردکننده متحمل شده‌اند ۲۵میلیون دلار برآورد گردیده است. ۲۰۰۰ واردکننده کالاهای تجاری به دلیل تعلیق اجناس واردشده در بنادر اسرائیل[۳] ماهانه ۵میلیون دلار خسارت متحمل شده‌اند؛ ضمن آنکه بر اساس آمارهای اولیه ۴۳٪ از مؤسسات بخش خصوصی فعالیت تجاری خود را کاملا متوقف کرده‌اند و بیش از ۵۵ درصد از مؤسسات تجاری باقی‌مانده نیز، ۷۵٪ کاهش فعالیت داشته‌اند.[۴] از سوی دیگر ۹۰٪ از وسایل حمل و نقل کالا نیز تعطیل شده‌اند[۵] و تنها، ماشین‌های حامل کمک‌های انسان‌دوستانه به گذرگاه سوفا و گذرگاه کرم شالوم در حال تردد هستند؛ که تعداد آنها روزانه در حدود ۱۰۰ کامیون است؛ در حالی که گذرگاه منطار، روزانه ظرفیت تردد ۵۰۰ کامیون کالاهای وارداتی و

---

1. المرکز الفلسطینی لحقوق الإنسان، 2008/3/2، انظر:
http://www.pchrgaza.org/files/REPORTS/arabic/pdf_spi/flowers.pdf
2. المرکز الفلسطینی لحقوق الإنسان، 2008/4/8، انظر:
http://www.pchrgaza.org/files/clouse/arabic/repot5_08.htm
3. ماهر الطباع، تقریر اقتصادی شامل حول خسائر الاقتصاد الفلسطینی فی محافظات غزه نتیجه اغلاق المعابر خلال الفتره من 2007/6/15 حتی 2007/11/10
4. اللجنه الشعبیه لمواجهه الحصار، انظر:
http://www.freegaza.ps/index.php?scid=100&id=554&extra=news&type=55
5. ماهر الطباع، تقریر قطاع غزه علی حافه الانهیار التام آذار/مارس2008

صادراتی را دارد. پس از انسداد گذرگاه سوفا در ۲۰۰۷/۱۰/۲۸ تعداد کامیون‌های دارای مجوز تردد به نوار غزه به ۳۰ کامیون در روز کاهش یافته است.

با توجه به همین اوضاع، معاملات بانکی ۶۰٪ کاهش یافت و ذخایر نقدی بانک‌ها به اتمام رسید.[1] انتقال چک و پول به غزه متوقف شد و معاملات با اسناد اعتباری نیز به دلیل متوقف شدن صادرات و ضمانت پروژه‌ها، دچار رکود گردید. به همین ترتیب، فعالیت‌های بانکی محدود به واریز، برداشت و حواله‌ها شد و در نتیجه آن، بانک‌ها به میزان ۴۵٪ کمتر از ظرفیت کاری خود فعالیت کردند. با قطع معاملات بانکی، مابین بانک‌های فلسطینی و اسرائیلی، مشکلات بانک‌ها روزافزون شد و ذخایر نقدی ارزهای مختلف بانک‌ها به اتمام رسید و بانک‌ها در شرف تعطیلی قرار گرفتند.[2] از اینجاست که می‌توان به رابطه مستقیم بخش حمل و نقل و بخش بانکی پی برد.

بسته شدن گذرگاه‌ها به طور مستقیم بر بخش کشاورزی تأثیر گذاشته است؛ زیرا واردات مواد اولیه مانند دارو، کود، قرص و نایلون مربوط به گرمایش محصولات کشاورزی را محدود کرده و صادرات محصولات کشاورزی را نیز متوقف نموده است.

۵ ـ بخش گردشگری:

به دنبال محاصره غزه، بخش گردشگری زیان‌های زیادی متحمل شد. شرکت‌ها و دفاتر گردشگری به دلیل بستن گذرگاه‌ها و محدودیت سفر و از دست دادن فصل حج و عمره در آستانه ورشکستگی قرار گرفتند. لؤی شبانه، معتقد است که در سال ۲۰۰۷م رونق فعالیت

1. المصدر نفسه

2. ماهر الطباع، تقریر اقتصادی شامل حول خسائر الاقتصاد الفلسطینی فی محافظات غزه نتیجه إغلاق المعابر الفتره من 2007/6/15 حتی 2007/11/10

مرکز اطلاعات ملی فلسطین، بستن گذرگاه‌ها را علت توقف فعالیت در بخش صنایع زیربنایی و بیکاری ۱۸هزار کارگر اعلام کرد؛ این امر منجر به ایجاد ۳۵۰میلیون دلار خسارت مالی شد.

هتلداری در نوار غزه به شدت کاهش یافت؛ چرا که در این سال، تعداد مسافران نسبت به سال ۲۰۰۶، ۳۸/۳٪ کاهش یافت و در این دوره زمانی تعداد شب‌های اقامت نیز ۱۷/۶٪ کمتر شده است.[1]

به گفته ماهر الطباع ۱۲ هتل گردشگری که در منطقه وجود دارد متحمل ضرر بسیار شده‌اند و درصد اشتغال در این بخش به صفر رسیده است. همچنین ۲۵ رستوران گردشگری به دلیل درآمد کم در برابر سنگینی هزینه‌ها در شرف تعطیل شدن است. پروژه توسعه هتل موفینپیک (Movenpick) نیز ـ که از مهم‌ترین پروژه‌های سرمایه‌گذاری گردشگری در غزه به شمار می‌رود ــ تعطیل شد؛ در حالیکه هزینه ساخت آن در حدود ۳۵میلیون دلار و پیشرفت فیزیکی آن ۹۷٪ بود و قرار بود پس از افتتاح هتل در مرحله اول ۳۰۰ کارمند وکارگر در آن مشغول به کار شوند. علاوه بر آن، ساخت ۱۶۰ پلاژ، روبه‌روی هتل مذکور با هزینه ۹میلیون دلار[2] نیز متوقف گردید.

۶ ـ بخش زیر بنایی و ساختمان‌سازی:

این بخش نیز همانند سایر بخش‌ها به خاطر مسدود کردن گذرگاه‌ها و منع ورود مواد خام از جمله مواد ساختمانی با مشکلات زیادی روبه‌رو شده است.

به گزارش دفتر هماهنگی امور بشری سازمان ملل، کلیه پروژه‌های عمرانی زیربنایی و مرمت‌سازی از جمله پروژه‌هایی که از منابع مالی خارجی تأمین اعتبار می‌شد متوقف گردید.

1. جریده الحیاه الجدیده، فلسطین، 2008/1/1

2. وکاله الانباء الفلسطینیه (وفا)، انظر:

http://www.wafa.ps/arabic/printnews.asp?id=70533

علت اصلی این امر، بستن کارخانه‌ها و کمبود مصالح ساختمانی بود.[1] همچنین فعالیت کلیه کارخانجات ساخت مصالح ساختمانی متوقف گردید؛ از جمله آنها می‌توان به ۱۳ کارخانه رنگ‌سازی، ۳۰ کارخانه سیمان، ۱۴۵ کارخانه سنگ مرمر، ۲۵۰ کارخانه آجرپزی اشاره کرد؛ تعطیلی کارخانه‌ها، بیکاری ۳۵۰۰ نیروی کار را در پی داشت.[2]

مرکز اطلاعات ملی فلسطین، بستن گذرگاه‌ها را علت توقف فعالیت در بخش صنایع زیربنایی و بیکاری ۱۸هزار کارگر اعلام کرد؛ این امر منجر به ایجاد[3] ۳۵۰میلیون دلار خسارت مالی شد. برنامه توسعه سازمان ملل، کلیه قراردادهای ساخت و ساز زیربنایی را ــ مانند زیرسازی خیابان‌ها، تصفیه آب و... ـ که ارزشی معادل ۶۰میلیون دلار داشت ــ متوقف کرد. از سوی دیگر آژانس امدادرسانی بین‌المللی نیز برنامه ایجاد فرصت‌های شغلی را متوقف نمود؛ این برنامه، ارزشی معادل ۹۳میلیون دلار داشت و ۱۶هزار نفر از آن بهره می‌بردند.[4] ماهر الطباع در گزارش اقتصادی خود آورده است که کلیه پروژه‌های عمرانی آنروا که منبع درآمد ۱۲۱ نفر بود،[5] تعطیل شده است.

۷ ــ بیکاری:

به گفته محمد رمضان، وزیر کشاورزی حکومت خودگردان فلسطین، درصد بیکاری در نوار غزه به ۸۵٪ افزایش یافته است؛ که ۷۵٪ از این بیکاران را کارگران بخش کشاورزی تشکیل

---

1. الأیام، فلسطین، 2008/12/26

2. اللجنه الشعبیه لمواجهه الحصار، انظر:

http://www.freegaza.ps/index.php?scid=100&id=554&extra=news&type=55

3. عرب 48، 2008/11/19

4. اللجنه الشعبیه لمواجهه الحصار، انظر:

http://www.freegaza.ps/index.php?scid=100&id=554&extra=news&type=55

5. ماهر الطباع، تقریر اقتصادی شامل حول خسائر الاقتصاد الفلسطینی فی محافظات غزه نتیجه إغلاق المعابر الفتره من 2007/6/15 حتی 2007/11/10

می‌دهند.[1] این در حالی است که به گفته ماهر الطباع معدل بیکاری در غزه ۷۵٪[2] است.

دفتر هماهنگی امور بشری سازمان ملل در طی گزارشی هشدار داد که ادامه محاصره غزه و قطع کلیه راه‌های ارتباطی آن با دنیای خارج، اقتصاد محلی را تهدید می‌کند؛ همچنین در این گزارش آمده است که صدها پروژه تجاری به خاطر منع صادرات و واردات ورشکست شده‌اند و به دنبال آن، هزاران کارگر از کار بیکار شده‌اند. پروژه‌های عمرانی به ارزش ۳۷۰میلیون دلار نیز تا زمانی نامعلوم به تعویق افتاده‌اند. بر اساس این گزارش، میزان بیکاری در غزه در سومین مقطع زمانی سال ۲۰۰۷ به ۳۷/۶٪ رسیده؛ در حالی که این نسبت در دومین مقطع زمانی همان سال، ۳۲/۳٪ بوده است؛ این در حالی است که نسبت بیکاری در نوار غزه ۱۲ درصد بیشتر از کرانه غربی می‌باشد.[3]

۸ ـ فقر:

بر اساس گزارش دفتر هماهنگی امور بشری سازمان ملل از هر ده خانوار در سرزمین‌های اشغالی ۸ خانواده زیر خط فقر زندگی می‌کنند.

پس از بستن گذرگاه‌های نوار غزه، میزان فقر در این ناحیه به طور بی‌سابقه‌ای افزایش یافت. بر اساس گزارش دفتر هماهنگی امور بشری سازمان ملل از هر ده خانوار در سرزمین‌های اشغالی ۸ خانواده زیر خط فقر زندگی می‌کنند. شاخص خط فقر، درآمد ماهیانه ۵۳۴دلار است؛ که در مقایسه با سال ۲۰۰۵م بسیار افزایش یافته است؛ ضمن اینکه شاخص فقر در سال ۲۰۰۵، ۶۳/۱٪ بوده است؛ ولی اکنون خانوارهایی که درآمد آنها زیر خط فقر است، ۶۶/۷٪ می‌باشد و درآمد آنها در ماه

1. موقع الجزیره نت، 2008/4/1، انظر:
http://www.aljazeera.net/NR/exeres/82369D68-AC50-488E-AE9B-5BC08102B256.html
2. ماهر الطباع، تقریر قطاع غزه علی حافه الانهیار التام آذر/ مارس 2008
3. مکتب الأمم المتحده لتنسیق الشؤون الإنسانیه، الإغلاق المفروض علی قطاع غزه.

کمتر از ۴۷۴دلار می‌باشد.

در این گزارش میزان فقر در نوار غزه ۳۰٪ بیشتر از کرانه غربی[1] برآورد شده است. بر اساس گزارش بانک جهانی، نسبت افرادی که زیر خط فقر زندگی می‌کنند از ۳۵٪ در پایان سال ۲۰۰۶م به بیش از ۶۷٪ در پایان اکتبر ۲۰۰۷[2] رسیده است؛ در حالی که مرکز فلسطینی حقوق بشر، آمار فلسطینی‌هایی را که زیر خط فقر زندگی می‌کنند ۸۰٪[3] گزارش کرده است. بر اساس برآورد ماهر الطباع و وزیر محمد الآغا ۹۰ درصد از ساکنان غزه، زیر خط فقر زندگی می‌کنند.[4]

ب ـ گذرگاه‌ها

نوار غزه از طریق ۶ گذرگاه با دنیای خارج در ارتباط است. گذرگاه رفح تنها گذرگاه بین نوار غزه و مصر است که کاملا در اختیار جمهوری عربی مصر قرار دارد. پنج گذرگاه دیگری که نوار غزه را با سایر اراضی فلسطین مرتبط می‌کند کاملا در اختیار اسرائیل قرار دارد. گذرگاه‌های نوار غزه عبارت‌اند از:

۱ ـ گذرگاه بیت حانون (ایریز):

این گذرگاه در شمال غزه قرار دارد و به دروازه کارگران معروف است. کارگران غزه از این دروازه به کرانه غربی و اسرائیل رفت و آمد می‌کنند. همچنین این گذرگاه مخصوص تردد

1. المصدر نفسه

2. مجموعه البنک الدولی، أخبار تنمویه: الضفه الغربیه و قطاع غزه، نشره فصلیه، تشرین الثانی/نوفمبر 2007، انظر:
http://siteresources.worldbank.org/INTWESTBANKGAZAINARABIC/Resources/ArWBGupdateoc07-pdf

3. المرکز الفلسطینی لحقوق الإنسان، 2008/5/29، انظر:
http://www.pchrgaza.org/files/w_report/arabic/2008/29-05-2008.html

4. ماهر الطباع، تقریر قطاع غزه علی حافه الانهیار التام آذر/ مارس 2008؛ و الجزیره نت 2008/4/1، انظر:
http://www.aljazeera.net/NR/exeres/82369D68-AC50-488E-AE9B-5BC08102B256.html

تجار و شخصیت‌های مهم است. پس از وقایع غزه در ژوئن ۲۰۰۷ اسرائیل این گذرگاه را به طور کامل بست و فقط برای کارکنان مؤسسات خارجی و برخی از نیازهای اورژانسی و پزشکی، باز است.[1]

۲ ـ گذرگاه ناحل عوز:

این گذرگاه در شرق غزه قرار دارد و برای اسرائیل یک موقعیت نظامی محسوب می‌شود که از آن به عنوان پایگاه سوخت و گازرسانی به نوار غزه، استفاده می‌کند. در این گذرگاه انبارهایی از سوخت و گاز وجود دارد. که توسط لوله‌هایی به اسرائیل متصل می‌شود. در حال طبیعی نوار غزه برای راه‌اندازی نیروگاه‌های برق خود روزانه به ۳۵۰هزار لیتر سولار، ۱۲۰هزار لیتر بنزین، ۳۵۰ تن گاز و ۳۵۰هزار لیتر سولار صنعتی نیاز دارد.[2]

۳ ـ گذرگاه المنطار (کارنی):

این گذرگاه در شرق غزه قرار دارد و به عنوان یک گذرگاه مهم تجاری مطرح است که غزه را با کرانه غربی، اسرائیل و دنیای خارج مرتبط می‌کند. این گذرگاه به مثابه شریانی حیاتی برای شهروندان فلسطین قلمداد می‌شود و ظرفیت عبور و مرور روزانه آن، ۴۰۰ کامیون است. پس از وقایع غزه این گذرگاه کاملا بسته و صادرات کالا از آن ممنوع اعلان شد. در خصوص واردات نیز روزانه، ماشین‌های

یک مرکز علمی، بر اساس مطالعات خود، تبعات ناشی از کم‌خونی و سوءتغذیه در غزه را بدین شرح بیان می‌کند که ۶۲٪ کودکان ۶ماهه تا ۳ساله از کم‌خونی رنج می‌برند و ۱۰/۴٪ کودکان ۶ تا ۵۹ماهه به دلیل سوءتغذیه، دچار کوتاهی قد شده‌اند.

1. اللجنه الشعبیه لمواجهه الحصار، انظر:
http://www.freegaza.ps/index.php?scid=100&id=432&extra=news&type=40

2. المصدر نفسه.

محدودی برای بردن آرد و علوفه حیوانات[1] اجازه تردد به داخل غزه را دارند.

۴ ـ گذرگاه سوفا:

این گذرگاه در جنوب غزه قرار دارد و به عنوان گذرگاهی برای ورود مصالح ساختمانی شناخته شده است؛ ولی پس از محاصره غزه برای وارد کردن ملزومات انسانی جایگزین المنطار شد. از این گذرگاه به طور نامنظم[2] استفاده شده است.

۵ ـ گذرگاه کرم ابوسالم (شالوم):

گذرگاه کرم ابوسالم در جنوب نوار غزه قرار دارد و مخصوص ورود کالاهای مصری از طریق اسرائیل است. در حال حاضر، این گذرگاه برای واردات کالاهای مورد نیاز مردم استفاده می‌شود. بر اساس گزارش کمیته مردمی مقابله با محاصره غزه، پس از تشدید محاصره، به مدت ۷ ماه تا اواسط ژوئن ۲۰۰۷ اسرائیل اجازه داد که روزانه در حدود ۱۷ کامیون از این گذرگاه وارد غزه شود.[3]

۶ ـ گذرگاه رفح:

این گذرگاه در جنوب نوار غزه قرار دارد و تنها راه ارتباطی غزه با مصر است؛ از این رو، برای تردد افراد به خارج از غزه استفاده می‌شود. اگرچه گذرگاه رفح برای نقل و انتقال کالاها نیز مجهز است، ولی به دلیل مخالفت اسرائیل تاکنون برای این کار استفاده نشده است.

پس از پیروزی جنبش حماس در انتخابات قانونگذاری فلسطین، اسرائیل مرتبا این گذرگاه را می‌بست و تردد در آن را ممنوع می‌کرد. در پی وقایع غزه در ۲۰۰۷/۶/۱۵ این گذرگاه به طور کامل بسته شد؛ این امر باعث ایجاد تأخیر در حرکت افراد، مانع خروج بیماران برای ادامه معالجه، مانع خروج دانشجویان غزه برای ادامه تحصیل‌شان در خارج از منطقه، همچنین مانع ورود ۶هزار شهروند غزه‌ای شد که خارج از غزه بودند و برگشت آنان مصادف با شروع این

1. المصدر نفسه.
2. المصدر نفسه.
3. المصدر نفسه.

وقایع بود. با فرارسیدن موسم حج اسرائیل از ورود و خروج ۲۲۰۰حاجی به غـزه ممانعـت بـه عمل آورد؛[1] از این رو، معضل غزه دوباره شروع شد.

۷ ـ پیامد بستن گذرگاه‌ها برای ورود مواد غذایی:

بستن گذرگاه‌ها تأثیر نامطبوع و خطرناکی بر وضعیت انسانی و اقتصادی نوار غزه گذاشت؛ علی‌الخصوص وقتی که مواد غذایی را جزء کالاهای ممنوع‌الورود قرار دادند؛ بـه عنـوان مثـال، کمیته ملی مقابله با محاصره اعلام کرد که بر اساس برآوردهای برنامـه جهـانی غـذا در دوره زمانی ۲۰۰۷/۱۰/۱ الی۲۰۰۷/۱۱/۴، واردات مواد غذایی و تجـاری فقـط ۴۱٪ از نیازهـای مـردم غزه را تأمین کرده است. در این برآورد به کمبود مواد غذایی اساسی مانند گندم، روغن نباتی، فرآورده‌های لبنی و شیر کودکان اشاره شده است. برنامه جهانی غذا به کاهش مخارج ۶۲٪ از خانواده‌ها و به کاهش اجمالی خرید مواد غذایی در میـان ۳۹/۵٪ آنهـا اشـاره مـی‌کنـد. کـاهش اجمالی خرید مواد غذایی شامل کاهش ۹۸٪ خرید گوشت و ۸۶٪ خرید فرآورده‌های لبنی است. و این درحالی است که کمیته ملی مقابله با محاصره، در گزارشی مصرف روزانه نـوار غـزه را بیش از ۸۶۷ تن آرد، ۱۵۳ تن شکر، ۱۱۰ تن برنج، ۷۵ تن روغن و ۴۹ تن حبوبـات اعـلام کـرده است.[2]

بر اساس گزارش مرکز فلسطینی حقوق بشر در فاصله زمانی ۲۰۰۷/۱۰/۱ تـا ۲۰۰۷/۱۱/۱۰، نیروهای اسرائیلی هر چند وقت یک‌بار، مجوز ورود مواد غذایی را داده‌اند و یک‌بار هم، به مدت ۱۰ روز اجازه تردد از گذرگاه المنطار (کارنی) را برای ورود گندم، آرد و علوفه صادر کردند.[3] از دیگر پیامدهای بستن گذرگاه المنطار، کمبود شدید مواد غذایی، ناپدیـد شـدن مقـدار زیـادی

1. جریده السفیر، بیروت، 2008/1/25؛ والمرکز الفلسطینی لحقوق الانسان، 2007/12/13، انظر:
http://www.pchrgaza.org/files/clouse/arabic/repot5 07.htm

2. الایام، فلسطین، 2007/12/31

3. المرکز الفلسطینی لحقوق الانسان، 2007/11/12، انظر:
http://www.pchrgaza.org/files/clouse/arabic/repot4 07.htm

غذا، افزایش شدید قیمت کالاها و مواد غذایی می‌باشد. بر اساس گزارش مؤسسه حقوق بشر الضمیر، درصد افزایش قیمت‌ها در طی شش ماه از اواسط ژوئن ۲۰۰۷ بین ۳۰ تا ۱۰۰۰ درصد است. که نمونه‌ای از آن در جدول زیر آمده است.[1]

جدول شماره (۲): نمونه‌هایی از افزایش حاد قیمت در نوار غزه

کالا	وزن/تعداد	قبل از بستن گذرگاه‌ها در ۲۰۰۷/۶/۱۵		پس از گذشت ۶ ماه از بستن گذرگاه‌ها	
		قیمت به دلار*	قیمت به شیکل	قیمت به دلار	قیمت به شیکل
گوشت	یک کیلو	۹/۹۲	۳۸	۱۵/۶۷	۶۰
مرغ	یک کیلو	–	–	۲/۳۵	۹/۵
آرد	۵۰ کیلو	۲۳/۵۰	۹۰	۳۵/۲۵	۱۳۵
شکر	۵۰ کیلو	۲۸/۷۲	۱۱۰	۳۰/۰۳	۱۱۵
روغن زیتون	۱لیتر	۴/۹۶	۱۹	۵/۴۸	۲۱
چای معمولی	یک کیلو	۴/۷۰	۱۸	۶/۷۹	۲۶
باقلا	۲۵ کیلو	۲۲/۸۵	۸۷/۵	۳۲/۶۴	۱۲۵
نخود	یک کیلو	۱/۳۱	۵	۱/۵۷	۶
سیمان	۵۰کیلو	۴/۱۸	۱۶	۵۲/۲۲	۲۰۰
سیمان سفید	۵۰کیلو	۱۰/۴۴	۴۰	۷۰/۵۰	۲۷۰
گاز خانگی	یک کپسول (۱۴کیلویی)	–	–	–	–
بنزین	یک لیتر	۱/۳۴	۱۵/۱۳	۱/۵۷	۶
سولار	یک لیتر	۰/۷۸	۳	۱/۳۱	۵
گاز سفید	یک لیتر	۰/۷۸	۳	۱/۳۱	۵
سیگار	یک پاکت	۱/۳۱ ـ ۲/۶۱	۵ ـ ۱۰	۳/۹۲ ـ ۷/۸۳	۱۵ ـ ۳۰
توتون فرآوری‌شده	یک پاکت کوچک	۰/۵۲	۲	۶/۰۱	۲۳

* یک دلار امریکا معادل ۳/۸۳ شیکل است.

1. موسسه الضمیر لحقوق الانسان، تقریر بشأن سیاسه دوله الاحتلال بإغلاق قطاع غزه؛ انظر:
http://www.aldameer.org/report%20aldameer20082.doc

پ ـ اوضاع بهداشتی

پس از محاصره غزه در ژوئن ۲۰۰۷ از مجموع ۲۲۵ آمبولانس فعال در این بخش، ۷۰٪ آنها به دلیل کمبود سوخت متوقف شد.[1] به همین دلیل مردم از روغن مایع به جای سوخت استفاده می‌کردند که کارشناسان بهداشت و حقوق بشر نیز بارها خطرات استفاده از آن را هشدار داده‌اند.[2]

اثرات نامطلوب و خطرناک ناشی از محاصره غزه بر سلامتی مردم به شرح زیر می‌باشد:

۱ ـ کم‌خونی

طبق گزارشی که دفتر هماهنگی امور بشر سازمان ملل در تاریخ ۲۰۰۸/۱/۲۲ منتشر کرد، کیفیت مراقبت‌های بهداشتی در سرزمین اشغالی در سال ۲۰۰۷ پایین آمده است. بر همین اساس ۳۵٪ مردم غزه از نبودن امنیت غذایی رنج می‌برند؛ علاوه بر این رقم ۱۲٪ آمار پایه است، که از همان مشکل رنج می‌برند. بیشترین مشکلات مربوط به سوءتغذیه، کمبود ویتامین‌ها و مواد معدنی لازم برای بدن[3] می‌باشد.

یک مرکز علمی، بر اساس مطالعات خود، تبعات ناشی از کم‌خونی و سوء تغذیه در غزه را بدین شرح بیان می‌کند

سازمان بهداشت جهانی در تاریخ ۲۰۰۷/۱۲/۶ طی بیانیه‌ای اذعان نمود که از زمان محاصره غزه بهداشت این ناحیه در وضعیت بسیار خطرناکی قرار گرفته است و اسرائیل با درخواست اعطای مجوز برای خروج ۷۱۳ بیمار برای تکمیل معالجه خود در خارج از غزه، موافقت نکرده است.

1. موقع آرام، انظر:
http://www.aaramnews.com/website/41058NewsArticle.html
2. الحیاه الجدیده، 2008/5/19
3. الایام، فلسطین، 2008/1/23

بر اساس گزارش فعالان اروپایی که در مورد اوضاع بهداشتی مردم غزه تهیه شده است، کمبود دارو و تجهیزات پزشکی باعث مرگ شمار زیادی از مردم این منطقه شده است.

که ۶۲٪ کودکان ۶ماهه تا ۳ ساله از کم‌خونی رنج می‌برند[1] و ۱۰/۴٪ کودکان ۶ تا ۵۹ ماهه به دلیل سوءتغذیه، دچار کوتاهی قد شده‌اند. دکتر عدنان وحیدی، ناظر فنی تحقیق در مورد تغذیه کودکان، معتقد است که کم‌خونی ناشی از سوءتغذیه بر رشد کودکان و تحصیلات علمی آنان تأثیر منفی می‌گذارد و مقاومت بدن را کاهش می‌دهد.[2]

دکتر صلاح الرنتیسی، مدیر اداره بهداشت زنان در وزارت بهداشت، تأکید می‌کند که اغلب خانم‌های باردار، قادر به تهیه مواد غذایی ضروری از جمله شیر، گوشت و ماهی نیستند؛ که این امر، سلامت مادر و جنین را در معرض خطر قرار می‌دهد.[3] وی در ادامه می‌گوید، در بسیاری موارد، ناقص‌الخلقه بودن جنین ــ که اخیرا مشاهده شده ــ به دلیل کم‌خونی و سوءتغذیه زنان باردار است. ضمن آنکه اکثر نوزادان از مشکلات ساختاری استخوان و لگن و کمبود شدید وزن رنج می‌برند.[4]

گزارش دفتر هماهنگی امور بشر سازمان ملل اضافه می‌کند که: شهروندان، خصوصا زنان باردار به دلیل اعتصاب کارمندان مراکز بهداشتی، کمبود وسایل حمل و نقل و بسته بودن

1. الجزیره نت، 2008/5/30، انظر:
http://www.aljazeera.net/NR/exeres/3D7D14C5-94B5-436A-AA5D-1FF148066229.htm
2. المصدر نفسه.
3. المصدر نفسه.
4. المصدر نفسه.

مراکز مذکور و وضعیت نامطلوب اقتصادی،[1] امکان دسترسی به خدمات بهداشتی را ندارند.

۲ ـ ممنوعیت سفر بیماران و خروج متوفیان از مرز

سازمان بهداشت جهانی در تاریخ ۲۰۰۷/۱۲/۶ طی بیانیه‌ای اذعان نمود که از زمان محاصره غزه بهداشت این ناحیه در وضعیت بسیار خطرناکی قرار گرفته است و اسرائیل با درخواست اعطای مجوز برای خروج ۷۱۳ بیمار برای تکمیل معالجه خود در خارج از غزه، موافقت نکرده است.

از سوی دیگر در همین زمان ۴۰۷۴ بیمار، برای انجام معالجات پزشکی، از نیروهای اسرائیلی در خواست مجوز خروج از غزه کردند که به آنها ترتیب اثر داده نشد. بر اساس همین بیانیه، در فاصله زمانی ژوئن تا اکتبر ۲۰۰۷ ممنوعیت سفر از ۱۰/۷٪ به ۲۲/۹٪ افزایش یافته است.[2] رافی عبده، سخنگوی کمیته ملی مقابله با محاصره در تاریخ ۲۰۰۸/۵/۱۹ می‌گوید: اسرائیل درخواست ۱۲۸۵ بیمار برای خروج از غزه را رد کرده است؛ این درخواست‌ها مربوط به سال ۲۰۰۸ می‌باشد.[3] و ۳۱ درصد آنها مربوط به کودکان زیر ۱۵ سال است.[4]

وزارت بهداشت و امور پزشکی دولت خودگردان فلسطین طی گزارشی از وضعیت بیماران غزه می‌نویسد:

> **نیروهای اسرائیلی مانع از خروج ۴۵۰ بیمار مبتلا به سرطان شده‌اند؛ که ۳۵٪ آنان کودک و ۲۵٪ زن می‌باشند. این ناحیه به دلیل ممنوعیت انتقال، شدیدا باکمبود دارو مواجه است.[5] بر اساس اظهارات خمیس النجار، رئیس بخش بهداشت و سلامت کمیته**

1. الایام، فلسطین، 2008/1/23.
2. جریده الاخبار، بیروت، 2007/12/7.
3. اللجنه الشعبیه لمواجهه الحصار، انظر:
http://www.freegaza.ps/index.php?scid=100&id=1037&extra=news&type=55
4. الجنه الشعبیه لمواجهه الحصار، انظر:
http://www.freegaza.ps/index.php?scid=100&id=1060&extra=news&type=55
5. الجنه الحکومیه لمواجهه الحصار، الامانه العامه لمجلس الوزراء، السلطه الوطنیه لفلسطینیه، غزه.

پارلمانی رفع محاصره در مجلس قانونگذاری فلسطین، ۷۰٪ از حالت‌های جدید سرطانی وجود دارد که هر چهار ماه یکبار ظاهر می‌شود و نیاز به معالجه در خارج از کشور دارد. از سوی دیگر ۳۲۰ بیمار از کارافتاده وجود دارد که سه روز در هفته نیاز به دیالیز دارند. از کل ۹۹ دستگاه دیالیز، ۷۹ دستگاه خراب است و خدمت‌رسانی به این افراد را غیرممکن ساخته است. ماهانه ۴۰۰ نفر دچار عوارض قلبی می‌شوند که تا به حال ۷۵ نفر از آنها به دلیل ممانعت خروج از غزه برای معالجه در بیمارستان‌های مصر یا اسرائیل، جان باخته‌اند.[1] تعداد زیادی از بیماران به دلیل ممنوعیت سفر و ورود دارو در معرض مرگ قرار گرفته‌اند. منابع بیمارستانی غزه در تاریخ ۲۰۰۸/۶/۳ اظهار کردند که شمار قربانیان محاصره اسرائیلی بیش از ۱۷۸ نفر بوده است.[2]

۳ ـ دارو:

بر اساس گزارش فعالان اروپایی که در مورد اوضاع بهداشتی مردم غزه تهیه شده است، کمبود دارو و تجهیزات پزشکی باعث مرگ شمار زیادی از مردم این منطقه شده است. از جمله ۱۶۰ نوع دارو در شرف اتمام است و ۱۰۰ دستگاه پزشکی به دلیل نبود قطعات یدکی مورد نیاز از کارافتاده است.[3] اتحادیه داروسازان و پزشکان در ۲۰۰۸/۱/۳ اعلان کرد که ۴۵۰ نوع دارو بر اثر محاصره به اتمام رسیده است.[4] دفتر هماهنگی امور بشری سازمان ملل اظهار کرد که در دسامبر ۲۰۰۷ وزارت بهداشت و امور پزشکی حکومت خودگردان فلسطین در نوار غزه تنها ۲۵/۲٪ از داروهای ضروری و ۳۴٪ از وسایل پزشکی لازم را در انبار خود داشته است.[5]

---

1. الأیام، فلسطین، 2008/5/19

2. الجنه الشعبیه لمواجهه الحصار، انظر:

http://www.freegaza.ps/index.php?scid=100&id=1079&extra=News&type=40

3. الحمله الأوروبیه لرفع الحصار عن غزه، 2008/5/21؛ انظر:

http://www.freedomforpalestine.org/cgi-bin/index-pl/?reports=1211374317

4. جریده الخلیج، الإمارات، 2008/1/4

5. United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), Gaza Strip Humanitarian Fact Sheet, Jerusalem, December 2007, in:

وزارت بهداشت در تاریخ ۲۰۰۷/۱۰/۲۲ اتاق‌های عمل بیمارستان‌ها را تعطیل کرد؛ زیرا گاز لازم برای بی‌هوشی بیماران به اتمام رسیده بود و اسرائیل به شرکت‌های واردکننده این گاز به غزه اعلام کرد که علت ممنوعیت ورود این گاز، دلایل امنیتی است.[۱]

۴ ـ آب و خدمات تصفیه آب

دفاتر سازمان ملل مستقر در اراضی فلسطینی تاکید کردند میزان آب قابل شرب این منطقه در سال ۲۰۰۷ نسبت به سال ۲۰۰۶ کاهش یافته است. شایان ذکر است که سرانه آب قابل شرب درسرزمین‌های اشغال‌شده فلسطین روزانه ۷۵ لیتر است (۶۵/۳ لیتر در کرانه غربی و ۸۰/۵۰ لیتر در نوار غزه) در صورتی که بر اساس معیارهای بین‌المللی بدن هر انسان، روزانه به ۱۵۰ لیتر آب نیاز دارد.[۲]

بر اساس اظهارات مهندس عباد صیام، مسئول شهرداری غزه در ۲۰۰۸/۱/۲۳ قسمت اعظم چاه‌های اصلی این ناحیه ــ که برای شرب و سایر موارد استفاده می‌شد ـ به دلیل قطع برق، از کار افتاد. علت قطع برق نیز نبودن سوخت لازم برای راه‌اندازی مولد نیرو برای پمپاژ آب بود.[۳]

بخش آموزشی نوار غزه در سال تحصیلی ۲۰۰۸ ـ ۲۰۰۷ مشکلات زیادی از بمباران مدرسه‌ها، گرفته تا ممنوعیت خروج دانشجویان برای ادامه تحصیل، متحمل شده است.

مهندس منذر شبلاق، رئیس سازمان آب ساحلی در این رابطه می‌گوید: تنها ۲۰ حلقه از ۱۴۰ حلقه چاه آب در نوار غزه به نیروی برق متصل نیست و بقیه چاه‌ها به دلیل نبودن سوخت

http://www.ochaopt.org/documents/Gaza Fact_Sheet_December_2007.pdf

1. جریده الدستور، عمّان، 2007/10/22
2. الأیام، فلسطین، 2008/1/23
3. جریده الاتحاد، الإمارات، 2008/1/22

لازم از کار افتاده است. در واقع ۹۵٪ این چاه‌ها فاقد سوخت است.[1]

دفتر هماهنگی امور بشر سازمان ملل در سرزمین‌های اشغالی (OCHA) طی گزارشی اظهار کرد که نیروگاه تولید برق از مجموع ۸۰ مگاوات، تنها ۵۵ مگاوات برق تولید می‌کند که این امر به قطع طولانی مدت برق منجر می‌شود.

مرکز فلسطینی حقوق بشر در ۲۰۰۸/۵/۱۵ اعلان کرد، از ابتدای این سال، ۳۲۶ نفر در نوار غزه شهید شده‌اند که ۵۶ نفر از آنها کودک بوده‌اند.

سازمان آب نیز تنها یک‌سوم سوخت مورد نیاز خود را برای تصفیه آب در سه ماهه اول سال دریافت کرده است در حالی که در ماه آوریل سوختی دریافت نکرده است.[2]

کمیته ملی مقابله با محاصره تأکید کرد که حدود ۷۰٪ از خانواده‌های نوار غزه تنها هر پنج روز یک بار، آب شرب دریافت می‌کنند.[3]

عماد صیام از وقوع فاجعه زیست، محیطی در غزه خبر داد. به گفته وی به دلیل محدودیت‌های موجود، شهرداری نمی‌تواند آب شرب تصفیه‌شده را به حوضچه‌های مخصوص آب، پمپاژ کند.[4]

در این حال، عمیره هاس، خبرنگار امور فلسطین در روزنامه هارتس، در گزارش مورخ ۲۰۰۷/۱۱/۷ از بمباران نیروگاه برق غزه توسط اسرائیل خبر داد که در اثر آن، میزان برق

1. الحیاه الجدیده، 2008/5/15
2. أوتشا، تقریر عن الأوضاع الإنسانیهفی قطاع غزه، أثر نقص الوقود علی أوضاع الصرف الصحی فی غزه ــ تلویث البحر، انظر:
http://www.ochaopt.org/documents/Gaza_Situation_Report_2008_April_Arabic.pdf
3. جریده الحیاه، لندن، 2007/5/7
4. الاتحاد، 2007/1/22

مورد نیاز غزه از ۲۴۰ مگا وات به ۲۵ مگا وات کاهش یافت.

هاس در گزارش خود می‌نویسد: به دلیل نبود برق و سولار بهره‌برداری از ۱۳۵ حلقه چاه آب، متوقف شده است شبکه آب، ماهانه به ۱۵۰هزار لیتر و شبکه فاضلاب، ماهانه به ۱۰۰هزار لیتر سولار نیازمند است؛ درحالی که سازمان آب ساحلی که مسئول ارائه خدمات آب و فاضلاب در نوار غزه است، در اکتبر سال ۲۰۰۷ فقط ۶۰هزار لیتر سولار به دست آورد و مجبور شد اولویت را به شبکه فاضلاب بدهد.

گزارش مذکور می‌افزاید: به دلیل محاصره اقتصادی، قطعات لازم برای تعمیر دستگاه‌های تصفیه، وجود ندارد؛ از این رو، به دلیل خرابی دستگاه‌های تصفیه آب، عملیات تکرار تصفیه، قبل از تبدیل به آب قابل شرب به حداقل می‌رسد.[1]

ت ـ آموزش

بخش آموزشی نوار غزه در سال تحصیلی ۲۰۰۸ ــ ۲۰۰۷ مشکلات زیادی از بمباران مدرسه‌ها، گرفته تا ممنوعیت خروج دانشجویان برای ادامه تحصیل، متحمل شده است. در سال تحصیلی مذکور، تعداد دانش‌آموزان ۲۶۴۴۷۵ نفر بود. طبق گفته محمد ابوشقیر[2]، نماینده آموزش و پرورش و آموزش عالی نوار غزه، سال تحصیلی مذکور با مشکلات زیادی از جمله کمبود کتاب و ممنوعیت ورود وسایل تحریر به نوار غزه روبه‌رو شد. بر اساس گزارشات اونروا به۳۵۰هزار جلد کتاب نیاز است که تهیه این تعداد با فرض عدم قطع برق ۲۰ تا ۲۵ روز کار مداوم نیاز دارد۳. بر اساس گزارش مرکز فلسطینی حقوق بشر، ۲۷۲۲ دانش‌آموز دختر و پسر از مقاطع مختلف تحصیلی، که در مؤسسات آموزشی خارج از نوار غزه، تحصیل

1. جریده القدس العربی، لندن، 2007/11/9
2. الأیام، فلسطین، 2007/9/2
3. الجزیره نت، 2007/8/28، انظر:
http://www.aljazeera.net/NR/exeres/14977469-1CB0-41CF-93F6-13E1E376F7C5.html

می‌کردند، به دلیل عدم دریافت مجوز خروج، از تحصیل جا ماندند که ۷۲۲ نفر از آنها دانشجوی آموزش عالی می‌باشند.[۱]

از مشکلات دانشجویانی که در خارج از غزه، تحصیل می‌کنند، نداشتن حق ادامه تحصیل در خارج از کشور و از دست دادن کرسی تحصیل یا تدریس در هنگام بازگشت به غزه است.

بر اساس اطلاعات مرکز آمار فلسطین در ۲۰۰۸/۱/۲ تعداد اسرای سال ۲۰۰۷، ۴۶۰۰ نفر اعلام شد و در اوایل سال ۲۰۰۸، ۲۷۰۰ شهروند دستگیر شدند که در حدود ۶۰۰ نفر از آنها، ساکن نوار غزه بوده‌اند.

طبق گزارش دیدبان حقوق بشر، تعداد دانشجویانی که خارج از نوار غزه درس می‌خوانند، حدود ۶۷۰ نفر است که ۴۰۰ نفر از این تعداد در دانشگاه‌های مصر تحصیل می‌کنند.[۲] از سوی دیگر، اسرائیل، دانشجویان غزه را از ادامه تحصیل در دانشگاه‌های اسرائیل و دانشگاه‌های کرانه غربی محروم کرده است. ضمن آنکه به سایر استادان دانشگاه‌های سرزمین‌های اشغالی فلسطین به ندرت اجازه بازدید از دانشگاه‌های غزه را می‌دهد.[3] تبیل قسیس، رئیس دانشگاه بیرزیت معتقد است که هدف اسرائیل از این اعمال و محدودیت‌ها آن است که تعداد دانشجویان را از ۲۲ درصد به صفر درصد برساند.[4] محاصره غزه شرایط ناگواری را برای دانش‌آموزان آنجا به وجود آورده است. بر اساس مطالعات آژانس انروا مردودی دانش‌آموزان کلاس چهارم و نهم به ۸۰٪ رسیده است. بالاترین مردودی در کلاس چهارم بود که ۹۰ درصد

1. المرکز الفسطینی لحقوق الإنسان، 2008/2/5، انظر:
http://www.pchrgaza.org/files/REPORTS/arabic/stude.html

2. منطقه هیومان رایتس ووتش، 2007/11/20، انظر:
http://hrw.org/arabic/docs/2007/11/20/isrlpa17380.htm

3. المصدر نفسه.

4. الحیاه الجدیده، 2007/9/3

دانش‌آموزان از درس ریاضی رد شدند.[1]

ث ـ تجاوز اسرائیلی

۱ ـ شهدا و زخمی‌ها

علی‌رغم ادعای اسرائیل مبنی بر اینکه فقط به مناطق نظامی و پایگاه‌های پرتاب موشک حمله می‌کند، گزارش صادره از مرکز اسرائیلی حقوق بشر در سرزمین‌های اشغالی بتسلیم (Btselem) حاکی از آن است که از ۲۹۳ فلسطینی کشته شده در سال ۲۰۰۷، تنها ۱۶۴ نفر (یعنی ۵۶ درصد آنها) چریک بودند. تا به حال نیز ۹۶ درصد شهدا افراد غیرنظامی بودند که در هیچ عملیات نظامی علیه اسرائیل شرکت نکرده‌اند، علاوه بر این تعداد، تا به حال معلوم نشده است که آیا ۳۳ نفر از اینها تاکنون در عملیات نظامی علیه اسرائیل شرکت داشته‌اند یا خیر.[2]

مرکز فلسطینی حقوق بشر در ۲۰۰۸/۵/۱۵ اعلان کرد، از ابتدای این سال، ۳۲۶ نفر در نوار غزه شهید شده‌اند که ۵۶ نفر از آنها کودک بوده‌اند.[3] سازمان بتسلیم اشاره می‌کند که این آمار بر خلاف ادعای رئیس ستاد ارتش اسرائیل، گابی اشکنازی است که مدعی بود ۹۰ درصد کشته‌شدگان عملیات نظامی «زمستان گرم» (از ۲۰۰۸/۲/۲۷ تا ۲۰۰۸/۳/۳) نظامیان فلسطینی بوده‌اند. عملیات مذکور ۱۰۶ شهید برجا گذاشت که از این تعداد ۵۴ غیرنظامی و ۲۵ نفر آنها کودک بوده‌اند.[4]

بر اساس اطلاعات مرکز آمار فلسطین، عملیات تهاجمی اسرائیل در سال ۲۰۰۷، ۱۵۰۰ زخمی

---

1. الأیام، فلسطین، 2008/1/23

2. The Israeli Information Center for Human Rights in the Occupied Territories (BTselem),Annual Report: Human Rights in the Occupied Territories, 2007

3. المرکز الفلسطینی لحقوق الإنسان، 2008/5/15، انظر:
http://www.pchrgaza.org/files/PressR/arabic/2008/48-2008.html

4. مرکز المعلومات الأسرائیلی لحقوق الإنسان فی الأراضی المحتله (بتسیلم)، انظر:
http://www.btselem.org/arabic/Press_Releasea/20080303.asp

برجا گذاشته است.[۱]

۲ ـ اسرا

علی‌رغم گفتگوهای انجام شده و علی‌الظاهر حسن نیت اسرائیل در مورد آزادی اسرا، تنها افرادی آزاد شدند که محکومیت کوتاه مدت داشته، یا اینکه دو سوم از محکومیت آنها باقی مانده بود.[۲]

بر اساس اطلاعات مرکز آمار فلسطین در ۲۰۰۸/۱/۲ تعداد اسرای سال ۲۰۰۷، ۴۶۰۰ نفر اعلام شد[۳] و در اوایل سال ۲۰۰۸، ۲۷۰۰ شهروند دستگیر شدند که در حدود ۶۰۰ نفر از آنها، ساکن نوار غزه بوده‌اند.[۴]

کل تعداد اسرا در بازداشتگاه‌های اسرائیلی بالغ بر ۱۱۷۰۰ نفر است که ۹۰۰ نفر (۷٪) از آنان اهل نوار غزه هستند. آمارهای یادشده بر اساس اظهارات ریاضی الاشقر، مدیر اداره تبلیغات وزارت امور اسرا و آزادشدگان فلسطینی است.[۵]

دفتر هماهنگی امور انسانی سازمان ملل اشاره می‌کند که ۲۷۵ جریب از زمین‌های کشاورزی شرق غزه در دسامبر ۲۰۰۷ به دلیل حملات نظامی اسرائیلی ویران شده است.

۳ ـ تجاوز به خاک غزه

علی‌رغم آنکه نیروهای اشغالگر اسرائیلی در ۲۰۰۵/۹/۱۲، از نوار غزه کاملا عقب‌نشینی

1. جهت اطلاع از تعداد شهدای و زخمی‌های حمله همه جانبه و وحشیانه رژیم صهیونیستی به نوار غزه در ابتدای سال ۲۰۰۹ به بخش اشاره از همین مقاله مراجعه نمایید.
2. وکاله وفا، 2008/1/2
3. وکاله وفا، 2008/1/2
4. موقع شبکه فلسطین الیوم الإخباریه، انظر:
http://www.pattoday.com/arabic/news-php?id-68720
5. المصدر نفسه.

کردند، اما همچنان به حملات تهاجمی خود ادامه می‌دهند؛ که از مهم‌ترین آنها حمله ۲۲ روزه آنها در ابتدای سال ۲۰۰۹م می‌باشد.

در ۲۰۰۷/۶/۲۸ اسرائیل اعلام کرد، که نقشه منطقه امنیتی در میان غزه و اسرائیل مجددا ترسیم شده است. در نقشه جدید، اسرائیل یک کیلومتر و نیم از اراضی غزه را به عرض منطقه امنیتی خود اضافه کرده بود.

مساحت منطقه امنیتی اسرائیل در طول نوار مرزی غزه ۸۷ کیلومتر (یعنی ۲۴ درصد از مساحت غزه) بود. مساحت غزه در ابتدا ۳۶۲ کیلومتر مربع بود که در نقشه جدید اسرائیل، تنها ۲۷۵ کیلومتر مربع برای مردم منطقه باقی می‌ماند. با توجه به جمعیت ۱/۵ میلیونی نوار غزه، تراکم منطقه مذکور به ۵۴۴۷ نفر برای هر کیلومتر افزایش می‌یابد. که بالاترین نسبت تراکم در جهان می‌باشد.[1]

دفتر هماهنگی امور انسانی سازمان ملل اشاره می‌کند که ۲۷۵ جریب از زمین‌های کشاورزی شرق غزه در دسامبر ۲۰۰۷ به دلیل حملات نظامی اسرائیلی ویران شده است.[2]

این گزارش حکایت از رنج‌های وصف‌ناپذیر مردم غزه و کشتار آرام و تدریجی یک و نیم‌میلیون نفر، از جمعیت آن دارد. اسرائیل کلیه تعهدات قانونی و بین‌المللی را زیر پا گذارده است و همچنان به علمیات ارعاب و تحمیل گرسنگی ادامه می دهد تا مردم غزه به زانو درآیند و شرایط سیاسی مستبدانه او را بپذیرند. مطالعات نشان می‌دهد که قرارداد گذرگاه‌هایی که دولت فلسطین با رژیم صهیونیستی در نوامبر ۲۰۰۵ امضا کرد، دستاویز مناسبی برای اسرائیل شد تا اعمال مستبدانه و مجرمانه خود را نسبت به مردم منطقه افزایش دهد. لذا لزوم احراز توافق و اجماع نظر فلسطینی ـ عربی و انسانی مورد تأکید است.

توافق مذکور شامل ضرورت پایان دادن به اشغال منطقه از سوی نیروهای اسرائیلی، باز

1. معهد الأبحاث التطبیقیه- القدس (أریج)، 2008/1/4، انظر:
http://www.poica.org/editor/case_studies/view.php/recordID=1247
2. OCHA. Gaza Strip Humanitarian Fact Sheet.

نمودن مرزها خصوصا مرزهای مشترک با کشور مصر، و مدیریت مرزها و گذرگاه‌های میان نوار غزه و مصر توسط نیروهای فلسطینی ـ مصری است.

با توجه به مطالب ارائه شده، مشخص می‌شود که جوهره رنج و محرومیت مردم نوار غزه حضور نیروهای اشغالگر است و این مردم با وجود حضور مداوم و نفرت‌انگیز اسرائیلی‌ها از تجربیات و توانایی‌های لازم برای مدیریت اقتصادی منطقه برخوردارند.